

Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Kampusu Peyzaj Tasarım ve Uygulama Çalışması

Ömer ATABEYOĞLU

Ordu Üniversitesi Ziraat Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü, 52200, Ordu, Türkiye.

Geliş Tarihi (Received) : 18.09.2013 - Kabul Tarihi (Accepted) : 30.01.2014

Özet

Üniversiteler birer eğitim kurumu olmalarının yanında önemli sosyal ve kültürel alanlar ve örnek mekânlardır. Eğitim işlevleri için sürekli gelişmek, imkânlarını, kapalı alanlarını, alt yapılarını ve donanımlarını artırmak zorundadırlar. Ancak eğitime dönük yapılaşmanın yanı sıra dış mekân kullanımlarına dönük estetik ve fonksiyonel yapılanmayı da sağlamak zorundadırlar. Ordu Üniversitesi de yakın zamanda kurulan üniversitelerden olup, fiziki yapılaşması devam eden bir üniversitedir. Bu süreçte dış mekân peyzaj tasarım ve uygulamaları da önemli bir yer tutmaktadır. Çalışma Ordu Üniversitesine bağlı ve şehir merkezinde yer alan Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu'nda gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda peyzaj tasarım gerçekleştirilmiş ve üniversite tarafından uygulanması sağlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Ordu kenti, üniversite, kampüs, peyzaj tasarımı, peyzaj uygulaması.

Landscape Design and Application Study for the Campus of Vocational School of Social Sciences

Abstract

The universities are educational institutions providing with significant social and cultural environments and reference places. The universities, for a proper educational functionality, have to develop constantly and increase their facilities, closed areas, infrastructure and equipments. In addition to educational progress, they have to provide with aesthetic and functional construction oriented for open space design and usage. Being one of recently established universities in Turkey, the University of Ordu is a growing university in terms of physical construction. In this process, landscape design and application studies are of considerable importance. The present study was carried out at Vocational School of Social Sciences of Ordu University, which was located on the city center. In this context, the landscape design for the campus was achieved and put into practice by the university.

Key Words: Ordu City, university, campus, landscape design, landscape application.

İletişim Yazarı(Correspondence): Ömer ATABEYOĞLU. e-posta (e-mail): atabey6@hotmail.com

ISSN : 2147-6683

©2013 Hasan Kalyoncu Üniversitesi Güzel Sanatlar ve Mimarlık Fakültesi

1. GİRİŞ

Sürekli değişen dinamik bir olgu olarak çevre, günlük yaşamın gerekleri ile doğal ve yapay öğeler kapsamında biçimlenmektedir. İklim, toprak, su, doğal yapı gibi abiyotik; insan, hayvan, bitki varlığı gibi biyotik faktörlerden oluşan çevre sahip olduğu kaynaklar ve özellikler doğrultusunda farklı nitelik, tanım ve karakter kazanmaktadır (Erdoğan 2006). İnsanoğlu sürekli olarak yaşadığı mekânı güzelleştirme, geliştirme ve daha yaşanabilir hale getirme kaygısı ile çalışmakta; peyzaj mimarlığı çalışmaları da, hep bu felsefe ile insanlara daha yaşanabilir ortamlar oluşturmayı amaçlamaktadır (Turgut 2011). Mekânlarda yaşanabilirlik ve verimlilik ise, tasarım sürecinde örgütlenme, birimler arası iletişim ve fikrîsel birliğin sağlanması ile olmaktadır (Kara, Küçükbaş 2001).

Dış mekân tasarımı pek çok faktör, fonksiyon, mekan niteliği ve ihtiyaç gibi unsurlara göre çeşitlilik gösterir. Mekânlar karşılamak durumunda oldukları ihtiyaçlar nedeniyle tasarımlarında farklılık gerektirirler. Üniversite kampüsleri kurumsal mekânlar olup, çeşitli veriler ışığında tasarlanmalıdır. Dış mekânlarının tasarımında; çevresel karakterin korunması, mekânlar arasında iç mekân-dış mekân ilişkisinin, kentsel dokunun sürekliliğinin, ulaşılabilirliğin sağlanması, sembol oluşturma, resmiyet, algılanabilirlik, görsellik ve estetik gibi veriler dikkate alınmalıdır (Atabeyoğlu 2011).

Eski üniversitelerin önemli bir bölümü ile günümüzde yeni kurulan üniversitelerin neredeyse tamamına yakını kampüs üniversiteleri şeklindedir. Dolayısıyla üniversite yerleşkelerinin planlanmasında, peyzaj planlama ve tasarım ilkelerinin de göz önünde tutulması gereği ortadadır. Yılmaz (1998)' e göre, Üniversite kampüslerinde açık ve yeşil alanların genelde bir park şeklinde planlanması, gerek öğretim elemanları ve gerekse öğrencilerin huzurlu bir ortamda bulunması açısından önemlidir ve bu durum eğitim ve öğretimin kalitesine genelde olumlu olarak yansır. Ayrıca, üniversite kampüsleri, eğitim-öğretim ve barınma işlevlerinin yanı sıra, rekreasyon işlevlerini de karşılayacak şekilde planlanırlar. Spor tesisleri, kültürel tesisler ile açık ve yeşil alan düzenlemeleri ve bu mekânları birbirine bağlayan sirkülasyon sistemi, rekreasyon işlevinin öğeleri olarak ele alınırlar (Çorbacı vd 2005).

Altuğ (2004)'e göre; Ülkemizde tercih edilen peyzaj uygulama teknikleri başta ekonomik sorunlar olmak üzere çeşitli nedenlerden ötürü, kısa vadeli çözümler üreterek görsel kaliteyi düşürmekte, işlevsel olmayan mekânların yaratılmasının yanı sıra uzun vadede daha ciddi ekonomik sorunlar oluşturmaktadır. Bu anlayış nedeniyle kent kimliğini oluşturmada, nitelik ve nicelik açısından yetersiz mekânlar, olumlu özelliklere sahip mekânlardan çok daha etkin olmakta ve sonuç olarak hem kent kimliği hem de kentin fiziksel gelişimi olumsuz yönde etkilenmektedir (Altuğ, Gülgün 2005).

Bu çalışmada da, Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Yüksek Okulu kampüsünün tasarım çalışması gerçekleştirilmiş olup, öncesi ve tasarım sonrasına ait bilgiler değerlendirilmiştir. Bu kapsamda yüksek okul yerleşkesi için hazırlanan ön çalışma üniversite yönetimi ve Yapı İşleri Daire Başkanlığı ile paylaşılmış, üzerinde uzlaşılan ön çalışma detaylandırılarak yapısal tasarım son haline getirilmiştir. Bunun ardından sırasıyla plantasyon projesi, detaylar, simülasyon çalışması ve görseller, aplikasyon projesi ve aydınlatma projeleri hazırlanmıştır. Projelerin detaylarıyla ve son şeklinin belirlenmesinin ardından Yapı İşleri Dairesi tarafından projeye ait keşif ve metrajlar hazırlanarak ihalesi gerçekleştirilmiştir.

2. MATERYAL ve YÖNTEM

Çalışmanın materyalini Ordu kentinde kurulu bulunan Ordu Üniversitesine ait Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu'nun kampüsü oluşturmaktadır. Meslek yüksekokulu kampüsü kent merkezinde, kentin güneybatı kesiminde yer almaktadır (Şekil 1). Kampüs toplamda yaklaşık 8000m² alana sahip olup, bunun yaklaşık 850m²'si bina oturma alanıdır. Toplamda yaklaşık 7000m² kadar bahçe alanı bulunmaktadır.

Okul yerleşkesine ilişkin hazırlanan proje Haziran 2012 de tasarlanmış ve 2013 yılı ilk yarısı itibarıyla uygulama tamamlanmıştır. Çalışma süresince avan proje, kesin proje, plantasyon

projesi, uygulama projesi, aydınlatma projesi, detaylar ve simülasyon çalışması gerçekleştirilmiştir. Alanın uygulama öncesi fotoğrafları çekilmiş, uygulama sonrası da çekilen fotoğrafla değişim karşılaştırmalı olarak ortaya koyulmuştur. Çalışmanın yöntemini, tasarımı ve uygulaması gerçekleştirilen projenin tasarım aşamaları paralelinde değerlendirilmesi oluşturmaktadır.

Şekil 1. Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu'nun Ordu Kenti'ndeki yeri.

3. TASARIM ÇALIŞMASI

3.1. Alan İncelemesi

Tasarıma başlanılmadan önce alanla ilgili bilgi toplanmış, sörvey ve değerlendirmeler gerçekleştirilmiş, alandan fotoğraflar çekilmiştir. Yerleşkede eğitimin devam ettiği beş katlı bir bina yer almaktadır. Bina dışındaki alan dış mekân kullanımları için ayrılmıştır. Mevcut şekliyle alan uzun zaman önce yapılmış, kent merkezindeki önemli yeşil alanlardan birisidir. Alan içerisinde yaklaşık 520m² alana sahip tören alanı olarak kullanılan çok fonksiyonlu, dikdörtgen bir beton zemin hemen binanın ana girişinin önünde bulunmaktadır. Bu alan tören alanının dışında basketbol, voleybol sahası ve otopark olarak kullanılmaktadır. Bu beton alana çapraz olarak ve bahçe duvarı tarafında yerleşmiş yaklaşık 245m² alana sahip bir başka beton zemin bulunmaktadır. Bu beton zemininin spor alanı olarak kullanılması düşünülmüş ancak kaplamaları yapılmamış ve donatıları eklenmemiş bir şekilde bulunmaktadır. Binanın çevresini ön tarafında 4,90m, arka tarafında 3,90m genişliğinde beton kilit parke ile döşenmiş bir yol çevrelemektedir. Bahçe kapısının kenarında bir giriş kontrol noktası bulunmaktadır. Alan içerisinde öğrencilerin ve personelin kullandığı birkaç bank ile basit bir kamelya mevcuttur. Tören alanı olarak kullanılan beton zeminin bina tarafındaki uzun kenarında Atatürk Büstü ve Bayrak Direkleri yer almaktadır. Alanda belirli bir otopark bulunmamakta, yol kenarları ve mevcut beton zeminler otopark olarak kullanılmaktadır. Alanın çevresi üzeri demir parmaklıklı taş duvar ile çevrilidir. Alan genelinde münferit ve gelişi güzel bir bitkilendirme anlayışı mevcuttur. Alanda büyük eğim farklılıkları bulunmamakla birlikte, kuzey yönüne doğru düzensiz olarak eğimlidir. Alan içerisinde özellikle doğu tarafında gelişi güzel çukurluklar ve tepeliklerden oluşan heterojen bir arazi formu mevcuttur.

Alanda yer alan tören alanı, otopark ve spor sahası gibi pek çok özelliği yüklediği için fonksiyonları sağlıklı bir şekilde yerine getirememekte, alanın prestijine uymamakta, hem de estetik olarak hoş olmayan bir görüntü ortaya koymaktadır. Benzer şekilde genel bitkilendirme de fonksiyonel olmayıp, alanın geneline de hâkim değildir (Şekil 2, 3). Alanın aydınlatması kısıtlı olup, alanın geneline hâkim ve estetik değildir.

Şekil 2. Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu'na ait mevcut durum planı.

Şekil 3. Alanın mevcut durumuna ait fotoğraflar.

3.2. Ön Hazırlık Aşaması

Alan mevcut haliyle hâlihazırda kullanılan ve içinde çeşitli yapısal üniteler bulunan bir yerleşkedir. Tasarım çalışmasının mekâna ve mevcut duruma en uygun şekilde gerçekleştirilebilmesi için öncelikle alanın detaylı bir rölövesinin ve kotlarının çıkartılması ihtiyacı duyulmuştur. Bu gerekler doğrultusunda öncelikli olarak Yapı İşleri Dairesi teknik personeline alanın kotlu vaziyet planı ve rölövesi çıkarılmıştır. Alanda mevcut bulunan bitkisel materyal ve yapısal elemanlar ölçekli olarak projelendirilmiştir. Alanın kot verilerinin ve rölövesinin temininden sonra alan yerinde detaylı olarak incelenmiş, fotoğrafları çekilmiş, ihtiyaçlar, eksiklikler, gereklilikler ve mevcut imkânlar değerlendirilmiştir.

3.3. Tasarım Aşaması

Alanın tasarımında minimum kaynak sarfiyatı ve ekonomik gereklilikler göz önünde bulundurularak mevcut yapısal materyallerin dönüştürülmesi ve yeni fonksiyonel unsurlar ilave edilmesi, plantasyonun ise geliştirilmesi ilke edinilmiştir. Buna uygun olarak, okul binasının hemen önünde ve yakınında bulunan tören alanı, voleybol-basketbol sahası ve otopark gibi çok amaçlı olarak kullanılan beton zemin bir temel oluşturmak üzere tutularak, üzerindeki mevcut yapısal unsurlar uzaklaştırılmış, yeni tasarım bu zemin üzerine kurgulanmıştır. Ayrıca alanın uzak ucunda spor sahası olarak planlanarak yapılan ancak spor sahasına dönüştürülmemiş bulunan sert zemin de sadece temel oluşturulması amacıyla tutulmuş, uygun döşeme, tribün ve donatılar ile işler hale dönüştürülmüştür. Temel olarak kullanılacak bu iki beton zemin dışında alandaki her yapısal ünite alandan uzaklaştırılmıştır. Plantasyonda ise alandaki mevcut yetişkin bitkiler korunmuş, bazı çalılıarın yerleri değiştirilmiş, detaylı bir plantasyon ile pek çok bitkisel materyal ilavesi yapılmıştır.

3.3.1. Fonksiyon Diyagramı

Tasarımdan önce alana ilişkin talep edilen ve ihtiyaç duyulan fonksiyonlar tespit edilmiştir. Bu fonksiyonlar yüksek okulda eğitim gören öğrenciler ile okulda görevli akademik ve idari personelin aktif olarak ve doğrudan değerlendirecekleri, mahalle sakinleri ile yerleşkeye komşu parsellerdeki yapılaşmayı da yeşil dokusu, bakımlı yerleşkesi ile dolaylı olarak etkileyecek unsurlardır. Dolayısıyla birincil hedef kitle yerleşke kullanıcısı öğrenci, akademisyen ve idari personel, ikincil hedef kitle ise mahalle sakinleridir. Bu ilkedan yola çıkılarak yerleşke kullanıcılarına oturma, spor, etkinlik alanı ve otopark sağlamak hedeflenirken, bitkisel materyaldeki ilaveler ile hem yerleşke, hem de çevresel kullanıcılar hedeflenmiştir (Şekil 4).

Şekil 4. Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu için gerçekleştirilen tasarım projesine ait fonksiyon diyagramı.

3.3.2. Yapısal Tasarım

Alan için talep edilen ve bir yerleşkede ihtiyaç duyulan fonksiyonlar değerlendirildikten sonra, alanda etkinliklerin düzenlenebileceği bir etkinlik ve tören alanı, öğrencilerin boş vakitleri değerlendirmesine ve spor yapmasına imkan sağlayacak spor sahası ve öğrencilerin dış mekanda vakit geçirmesine imkan tanıyacak kapalı ve açık oturma mekanları, okul personeli ve misafirlerin araçlarını park etmeleri için otopark oluşturulmasına karar verilmiştir (Şekil 5).

fonksiyonel mekânlara dağılma sağlayan bir meydan niteliği kazandırılmıştır. Böylece teras, bitki kasalarının ve oturma birimlerinin arasından geçilerek spor sahasına, kamelyalı alana ve okul binası girişi önüne açılmaktadır. Terasın döşemesinde andezit plaklar kullanılmış, çok geniş bir sert zemin olmaması nedeniyle enine tek taraflı eğim verilerek yüzey akışı sağlanmış, drenaj için terasın eğim tarafı boyunca oluşturulmuş olan üzeri mazgallar ile kapatılmış oluklar oluşturulmuştur. Terası çevreleyen oturma birimleri duvar üstü oturma birimleri şeklinde, sırtlıklı ve sırtlıksız olarak tasarlanmış, daha sonra beton birimler üzerine emprenye ahşap giydirilmiştir. Bitki kasaları da betonarme olarak yapılmış, duvarlar gri ve kırmızı renkli granitler ile kaplanmıştır. Oturma birimlerinde kullanılan ahşap giydirmeye ve bitki kasalarındaki granit kaplamalar, terasın hemen yanındaki kamelyaların duvar, alın ve ahşap ayak giydirmelerinde de kullanılmış, böylece her iki mekân arasında bağlantı kurulmuştur, mekânın geneli için tasarımda bütünlük sağlanmıştır (Şekil 6).

Şekil 6. Uygulamadan sonra tören alanına ait görüntüler

b. Spor alanı

Spor faaliyetleri tasarım gerçekleştirilmeden önce çok fonksiyonlu tören alanında diğer pek çok fonksiyon ile birlikte gerçekleştirilmekte, basketbol potaları ve voleybol fileleri de bu alana konumlandırılmış bulunmaktadır. Kampüsün kuzey tarafında, spor sahası yapılmak üzere beton bir zemin oluşturulmuş, ancak spor sahasına dönüştürülmeden ve donatıları eklenmeden bırakılmıştır. Mevcut beton zemin daha da genişletilerek uluslararası standart ölçülere getirilmiş, zemin spor yapmaya uygun halde yenilenmiş, tribün, tel örgü, basketbol potaları, voleybol filesi ve aydınlatma ile donatılarak sadece spor sahası amaçlı bir mekan olarak kullanıma açılmıştır. Spor sahası yanında oluşturulan tribün için tasarım aşamasında, genel kompozisyonla da uyum oluşturması için ahşap basamak ve oturaklar düşünülmüş, tasarım da bu şekilde gerçekleştirilmiş olmasına karşın, uygulama maliyeti ve satın alımındaki kolaylıklar nedeniyle uygulama aşamasında hazır tribünler olacak şekilde değiştirilmiştir.

Spor sahasının çevresi tel örgü ile çevrelenmiş olup, terastan ve kamelyalı oturma alanından bağlanan iki yürüme yoluyla ulaşım sağlanmıştır. Ayrıca spot aydınlatma ile sahanın akşam da kullanılabilir olması sağlanmıştır (Şekil 7).

Şekil 7. Uygulamadan sonra spor alanına ait görüntüler

c. Otopark

Kampüs alanı içerisinde araç girişi sağlanacağından bina çevresini dönen mevcut araç yolu korunmuş, onarılmış ve düzenlenmiştir. Otopark alanı olarak binanın arkasında daha önceden sadece araç yolunun geçtiği ve kenarları çim zemin olan alan tercih edilmiştir. Bu alan hem binanın arkasında kamufle olabilen, hem de otopark oluşturmak için yeterli açık alana sahip bir yer olduğu için tercih edilmiştir. Ayrıca binanın doğu tarafında ve kampüsün içinde yer alan trafo yapısının yanında aynı nitelikteki alan da otopark olarak düzenlenmiştir.

Binanın arkasındaki otoparkta açılı olarak yerleştirilmiş 14 araçlık, binanın batısında da dik olarak yerleştirilmiş 4 araçlık olmak üzere 18 otoluk otopark oluşturulmuştur. Bunun dışında gerek duyulması halinde binanın arkasındaki otopark ile ana girişi bağlayan yol nizamiyeden sonra duvara kadar geniş tutularak, araçların duvara paralel olarak park edebilmeleri sağlanmıştır. Yollarda mevcut halde kilitli parke döşeme kullanılmıştır. Oluşturulan otoparkta da bu döşeme malzemesi kullanılmış, yüzey drenajı amaçlı olarak uygun eğimde tesis edilmiştir. Otoparklar için aydınlatma ve çevresinde plantasyon oluşturulmuştur (Şekil 8).

Şekil 8. Uygulamadan sonra otoparka ait görüntüler

d. Oturma alanı

Kampüs, öğrenci yoğun olarak kullanılan bir alan olup, öğrencilerin ders dışında vakit geçirmelerini ve oturmalarını sağlayacak nitelikte bir mekân olması adına çok sayı ve çeşitlilikte oturma mekânları ile donatılmıştır. Tören alanındaki duvar üstü arkalı ve arkalıksız oturma birimlerine ve spor sahası çevresindeki tribünlere ilaveten daha sakin, sadece oturma ve dinlenme mekânı olarak hizmet eden alanlar da oluşturulmuştur. Bu amaçla, tören alanı ve spor sahası ile bağlantılı ve kampüsün doğu kısmında, girişe yakın tarafta 5 adet kamelya ve 11 adet banktan oluşan bir alan tasarlanmıştır.

Kamelyalar özgün olarak tasarlanmış ve yerinde imal edilmiştir. Kamelyalar ahşap giydirmeli betonarme yapılar olarak tasarlanmıştır. Betonarme olarak inşa edilen kamelyalara empenyeli ahşap ile giydirme yapılmış, çatıyı gizlemek üzere oluşturulan alınlar, ayaklar ve iç tavan ahşap ile kaplanmıştır. Kamelyalarda hem doğal hem de modern etkileri bir arada bulundurmak üzere, ahşap giydirmeler, alınların hemen altında mavi renkli cam tuğlalar, kamelyayı göz seviyesinin altında çevreleyen mavi renkli camlar ve camların hemen altında granit kaplı duvarlar ile kombine edilmiştir. Kamelyaların içinde aydınlatma sağlanmış olup, içleri ahşap banklar ile tefriş edilmiştir (Şekil 9).

Şekil 9. Uygulaması tamamlanmış kamelyalardan görüntüler

Açık oturma birimi olarak 11 adet bank yine bu alan içerisinde kullanılmış olup, banklar ve kamelyalar bir birine çim derzli kayrak taşları ile döşenen yürüme yolları ile bağlanmıştır (Şekil 10).

Şekil 10. Uygulamadan sonra kamelya ve banklarla donatılmış oturma mekanından görüntüler

3.3.3. Plantasyon

Alan uygulama öncesinde de kullanıldığı için mevcut bir plantasyona sahiptir. Mevcutta alanda yaşlı *Cedrus* (Sedir) ve *Pinus* (Çam) ağaçları ağırlıklı olarak bulunmaktadır.

Tasarımda mevcut bitkilere ilaveten pek çok yeni ağaç, ağaççık, çalı ve yer örtücü kullanılmıştır. Tören alanı çevresinde *Cercis siliquastrum* (Erguvan) simetrik olarak kullanılmış, çiçekleriyle renk etkisi yapmak üzere tercih edilmiştir. Tören alanı çevresinde yer alan bitki kasaları içerisinde *Hydrangea macrophylla* (Ortanca) yine yoğun çiçekleri, renk etkisi, kompakt formları nedeni ile kullanılmıştır. Havuza fon oluşturmak üzere *Picea pungens* (Mavi ladin), bahçenin çevresinde *Cedrus deodora* (Himalaya sediri), *Cupressus sempervirens* (Servi), kamelyalar alanında *Acer rubrum* (Akçaağaç), bahçe girişini karşılar şekilde ise *Albizia julibrissim* (Gülibrişim) kullanılmıştır. Ayrıca alanda pek çok da renk etkisi sağlayacak, çiçekleriyle vurgu sağlayacak ve yoğun dokulu çalılar ile yayılcı ardıçlar çim yüzeyinde sağladığı etkisi nedeniyle kullanılmıştır.

Tasarımda kullanılan bitkiler; 2 adet *Cedrus deodora* (Sedir), 3 adet *Acer rubrum* (Akçaağaç), 7 adet *Cupressus sempervirens Pyramidalis* (Servi), 1 adet *Picea pungens* (Mavi Ladin), 4 adet *Cercis siliquastrum* (Erguvan), 1 adet *Acer burgenium* (Akçaağaç), 2 adet *Albizia julibrissim* (Gülibrişim), 100 adet *Hydrangia macrophylla* (Ortanca), 220 adet *Photinia serrulata* (Alev ağacı), 60 adet *Viburnum tinus* (Kartopu), 40 adet *Berberis thunbergii* (Kadın tuzluğu), 60 adet *Spirea vanhouttei* (Keçi sakalı), 55 adet *Juniperus horizontalis* (Yayılcı ardıç) olmuştur (Şekil 11, 12).

Şekil 11. Mevcut olan ve uygulamada eklenen bitkilerle ortaya çıkan plantasyona ait görüntüler

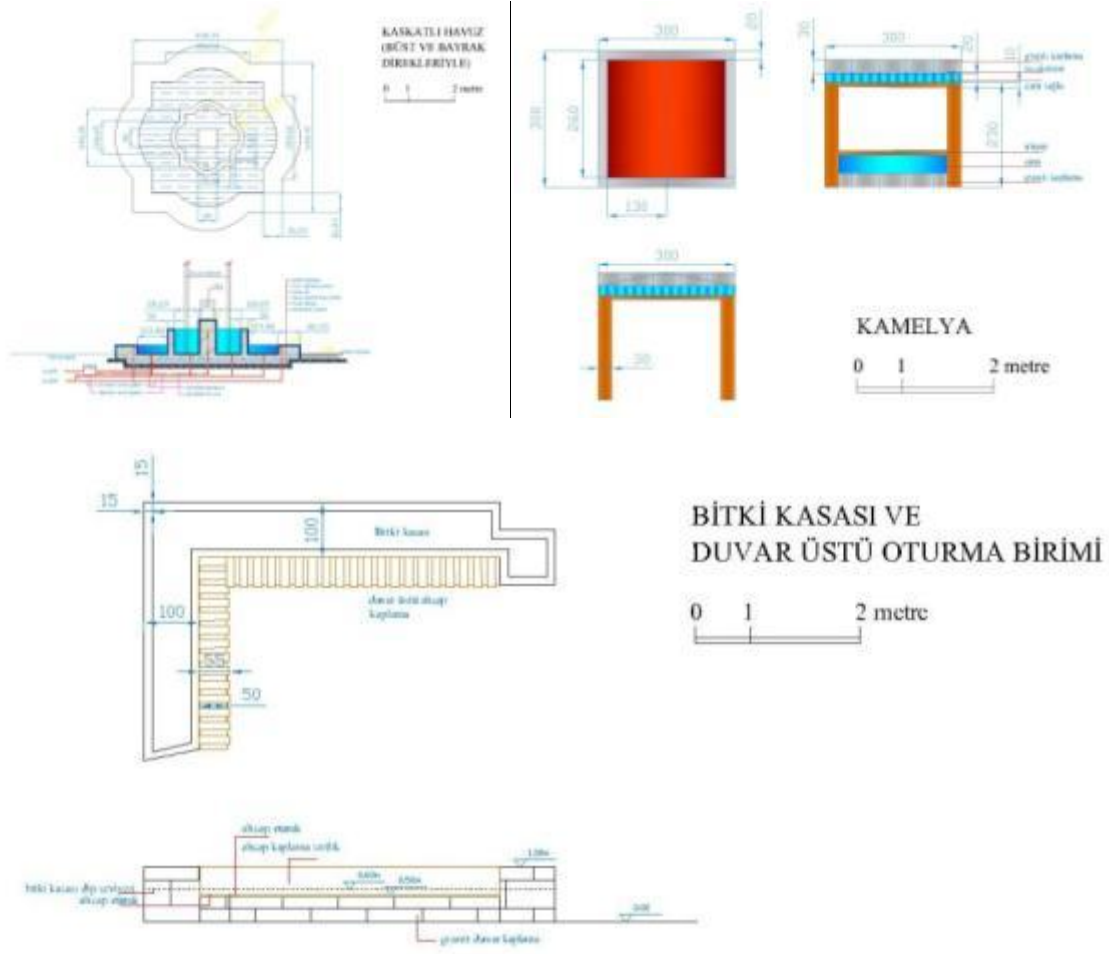

Şekil 14. Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu için gerçekleştirilen tasarım projesine ait aydınlatma paftası.

3.3.5. Detay

Tasarımda yer alan unsurlar, aydınlatma elemanları ve döşemeler dışında orijinal tasarımlar olup, uygulamada kolaylık sağlaması açısından detaylandırılmıştır. Bu yapısal ünitelere ilişkin özellikle ölçüler ve kullanılacak malzemelerle ilgili proje üzerinde paylaşılamayan detaylar verilmiştir. Üniteler betonarme olarak tasarlanmış, betonarme iskeletlerin üzerine giydirme uygulanmıştır. Böylece betonarme yapı nedeniyle hem dayanıklı ve uzun ömürlü, hem de giydirme ile konseptte ve tasarıma uygun olarak estetik görünüm sağlanmıştır. Aynı zamanda bağlantı parçaları gibi küçük detaylar ortadan kalkmıştır. Tüm ünitelerde doğal malzemelere yer verilmiş olup; terasta andezit, yürüme yollarında ve kamelyaların iç yer döşemelerinde kayrak taşı, bitki kasaları, kamelyaların duvarları ve havuzun hem iç hem de dış yüzeyinde granit, duvar üstü oturma birimleri ile kamelyalarının ayakları ve alın kısmının giydirilmesi ile banklarda ahşap olacak şekilde tasarlanmıştır. Ayrıca kamelyalarda alın kısmının hemen altında mavi renkli cam tuğla ve kamelyayı çevreleyecek şekilde granit duvarın üzerinde mavi renkli dayanıklı cam kullanılmıştır.

Gerçekleştirilen tüm tasarım çalışmalarında uygulamasında olduğu gibi bu çalışmada da uygulama sırasında bazı detaylarda değişiklikler gerçekleştirilmiştir. Buna göre her ne kadar tasarlanan kamelyanın alın kaplaması granit olsa da, güvenlik ve uygulama zorluğu nedeniyle granit kaplama, ahşap giydirmeye dönüştürülmüş, ayaklar ile örtüştürülmüştür. Ayrıca kamelyadaki gizli çatı uygulaması nedeniyle su akışını sağlamak üzere alınlarda kanallar tasarlanmış, ancak buda uygulama sırasında iki ayak boyunca indirilen dekoratif zincirlere dönüştürülmüştür (Şekil 15).

Şekil 15. Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu için gerçekleştirilen tasarım projesine ait detaylar.

3.3.6. Simülasyon

Tasarım çalışmasının AutoCAD yazılımında tamamlanmasının ardından, SketchUp yazılımında simülasyonları hazırlanmıştır. Bu sayede hem üniversite yönetimine üç boyutlu olarak sunum imkânı sağlanmış, hem de uygulayıcılara tasarım hakkında fikir verilmiştir (Şekil 16).

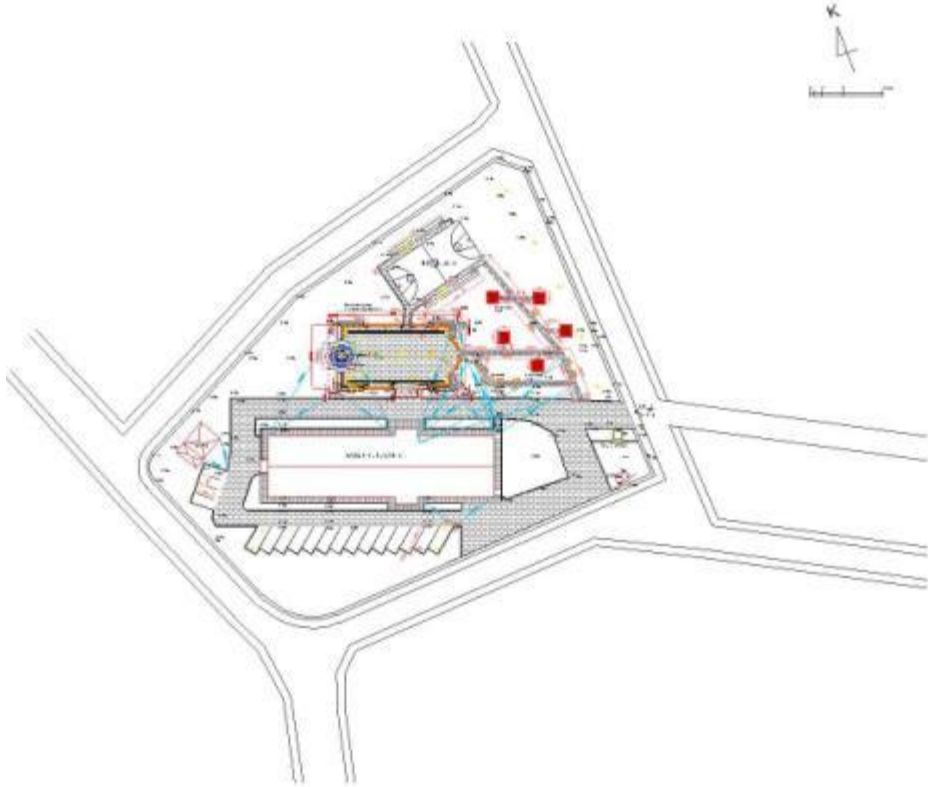

Şekil 16. Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu için gerçekleştirilen tasarım projesine ait simülasyon görselleri.

3.3.7. Uygulama Aşaması

Tasarımın tamamlanmasının ardından projenin uygulanması ihale edilmiş, kontrolü ise üniversitemiz Yapı İşleri Teknik Daire Başkanlığı teknik personelince gerçekleştirilmiştir. Uygulama çalışmasına önce tesviye ile başlanmıştır. Proje kotlarına uygun olarak tesviye edilen alan, drenaj için de uygun hale getirilmiştir. Tesviyenin tamamlanmasının ardından inşai faaliyetler gerçekleştirilmiş, yerinde imalatlar yapılmış, elektrik, aydınlatma, havuz için su ve drenaj hatları geçirilmiştir. Spor sahası, tören alanı, otopark ve yürüme yolları için döşeme yapılmış, kamelyalar, havuz ve duvarların giydirmeleri yapılmıştır. Son aşamada, temin edilerek getirilen bitkiler alandaki yerlerine dikilmiş ve en son olarak alana çim ekimi yapılmıştır (Şekil 17).

Şekil 17. Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu için gerçekleştirilen tasarım projesine ait uygulama paftası.

4. SONUÇ

Çalışma haziran ayı sonunda bazı detaylar haricinde tamamlanmıştır. Kısa süre içerisinde de eksikliklerin temini ile tasarım ve uygulama tamamlanmıştır. Tasarım sonucunda hem personel, hem de öğrenciler için tören alanı, otopark, spor sahası, açık ve kapalı oturma mekânları hem gündüz hem de gece kullanımı ile ortaya koyulmuştur. Mevcut bitkilendirmeye yapılan ilaveler ile bahçe daha dengeli, insan boyutuna indirgenmiş, sürprizli mekânlar ortaya koymak üzere şekillenmiştir. Tasarım hem gece hem gündüz görüntüsü ve kullanımıyla, estetik ve fonksiyonel ihtiyaçları karşılamaktadır.

Tasarımda, mekânda hali hazırda bulunan sert zeminlerin değerlendirilmiş olması bahçenin önceki kullanımı ile aynı yeşil alan miktarını sağlamasına neden olmuştur. Fonksiyon alanları artırılmış, kullanımlar çeşitlendirilmiş olmasına rağmen, yeşil alan da bakımlı ve daha düzenli bir kullanıma kavuşturulduğu için bahçe yeşil alanı ile daha etkin ve dikkat çekici bir hal almıştır. Bahçe son haliyle hem daha modern hem de kullanışlı bir hal olmuş olup, çevresine de örnek teşkil edecek düzeye gelmiştir.

Bahçe, hem kurum niteliği nedeniyle prestij, okul niteliği nedeniyle vakit geçirmeye yönelik, örnek teşkil etme görevi nedeniyle farklılık, dikkat çekicilik ve cazibe öğeleri barındırmaktadır. Ahşap, taş gibi doğal materyaller ile doğal niteliğe, tasarım unsurları, geometrik formlar ile modern niteliğe, tasarımdaki motifler ile de tarihten izlere sahiptir.

Bahçenin tasarım öncesi ve sonrasına ilişkin gerçekleştirilen swot analizi ile tasarım öncesinde alana ilişkin sorunların tasarım uygulanması ile çözüme ulaştırıldığı ve eksikliklerin giderildiği ortaya koyulmuştur.

6. KAYNAKLAR

- Altuğ, İ., Gülgün, B., (2005). *Kentsel Dış Mekanlara Yönelik Yapısal Uygulamalardan; Drenaj, Sulama, Aydınlatma ve Döşeme Çalışmalarının Konak Meydanı ve Çevresi Düzenlemesi Örneğinde İrdelenmesi*. Ege Üniv. Ziraat Fak. Derg., 42(3):183-194.
- Altuğ, İ., (2004). *Kentsel Dış Mekanlara Yönelik Yapısal Uygulamalardan; Drenaj, Sulama, Aydınlatma ve Döşeme Çalışmalarının Konak Meydanı ve Çevresi Düzenlemesi Örneğinde İrdelenmesi*. Ege Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tez, İzmir, 287 s
- Atabeyoğlu, Ö., (2004). *Erzurum kentindeki resmi kurum ve lojman bahçelerinin peyzaj mimarlığı açısından incelenmesi*. Atatürk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi
- Çorbacı, Ö., L, Gülez, S., Topay, M., (2005). *ZKÜ Merkez Kampüsü Isı Merkezi Yolu ve Çevresi Peyzaj ve Rekreasyon Projesi*. ZKÜ Bartın Orman Fakültesi Dergisi, cilt:7 sayı:7.
- Erdoğan, E., (2006). *Çevre ve Kent Estetiği*. ZKÜ Bartın Orman Fakültesi Dergisi, Cilt 8, Sayı 9, Bartın.
- Kara, B., Küçükerbaş, E., V., (2001). *Kent Meydanlarının Tasarımına Demokratik Yaklaşım*. Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi, cilt38/s1/101-108
- Turgut, H., (2011). *Erzurum Büyükşehir Belediye Binası Ön Bahçe Peyzaj Tasarım Çalışmasının Tasarım İlkeleri Bağlamında Değerlendirilmesi*. Artvin Çoruh Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi (2011) 12 (2):185-198, Artvin.
- Yılmaz, B., (1998). *Bartın Kenti Açık Ve Yeşilalan Sisteminin Saptanması Üzerine Bir Araştırma*, Peyzaj Yüksek Mimarlığı Tezi Z.K.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Bartın.